

אוניברסיטת בן-גוריון בנגב
הפקולטה למדעי הרוח והחברה

תשע"ז - 2017

תנועות המיסיון באפריקה ובמזרח התיכון: היבטים היסטוריים והשוואתיים
192-1-0004 , 2 נק"ז

ד"ר. לאונרדו כהן

המחלקה למזרח התיכון והתוכנית הבין-אוניברסיטאית ללימודי אפריקה

סמסטר ב', יום ג', 16:00-18:00

שעת קבלה בסמסטר ב': ימי שלישי בין 15:00-16:00 בתיאום עם המרצה

הקורס עוסק בתולדות תנועות המיסיון במרחב של אפריקה והמזרח התיכון, מראשית העת החדשה ועד המאה ה-20. גם הכנסייה הקתולית כמו הכנסיות הפרוטסטנטיות השונות מילאו תפקיד מרכזי בהפצת הנצרות ביבשת אפריקה. לעומת זאת, ההישגים במזרח התיכון היו פחותים בהרבה מן המצופה. הקורס ידון בהיבטים שונים של המפגש בין "הנצרויות" השונות לבין הדתות המקומיות והאסלאם. בנוסף, הקורס יעסוק בשאלות הנוגעות ליחס שבין דת ועבדות, כמו גם בתחומים שונים של החיים היום יומיים, הכוללים את חיי המשפחה, עולם הרפואה ותחומים כמו התפתחות הכתב, יצירת מערכות אתניות חדשות והתפתחויות תרבותיות שונות.

נוכחות חובה

הרכב הציון בקורס בחלוקה לאחוזים: 10% נוכחות והשתתפות, 90% בחינה

1 מבוא: גילוי העולם והלהט המיסיונרי

2 מקורות המיסיון והקמת "הקהילה הקדושה להפצת האמונה".

Peter Guilday, "The Sacred Congregation de Propaganda Fide (1622-1922)," *The Catholic Historical Review* 6/4 (1921): 478-494.

3. המיסיון הקתולי בהודו והנצרות הסורית במלאבר.

Ines G. Županov, *Missionary Tropics. The Catholic Frontier in India, 16th-17th Centuries* (Ann Arbor: University of Michigan Press, 2005), pp. 87-110.

Liam Matthew Brockey, *The Visitor. André Palmeiro and the Jesuits in Asia* (London and Cambridge, MA: Belknap Press, 2014), pp. 116-148.

4. המיסיון הישועי באתיופיה ובמצרים: שאלות תיאולוגיות, פוליטיות וטקסטיות.

Leonardo Cohen, *The Missionary Strategies of the Jesuits in Ethiopia 1555-1632* (Wiesbaden: Harrassowitz, 2009), pp. 113-140, 161-186.

Alastair Hamilton, *The Copts and the West 1439-1822: The European Discovery of the Egyptian Church* (Oxford: Oxford University Press, 2006), pp. 58-82.

5. המיסיון כלפי הארמנים.

Kristine Kostikyan, "European Catholic Missionary Propaganda among the Armenian Population of Safavid Iran," in Willem Floor and Edmund Herzig (eds.), *Iran and the World in the Safavid Age* (London: I.B. Tauris, 2012), pp. 371-378

6. הכנסייה הקתולית והבעיה של העבדות באפריקה

Richard Gray, "The Papacy and the Atlantic Slave Trade: Lourenço da Silva, the Capuchins and the decisions of the Holy Office," *Past & Present*, 115 (1987) 52-68.

Charles Boxer, *The Church Militant and the Iberian Expansion 1440-1770*, Baltimore and London, 1978, 30-38.

7. האגוסטינים והכרמליטים פועלים בפרס.

John M. Flannery, *The Mission of the Portuguese Augustinians to Persia and Beyond, 1602-1747* (Leiden: Brill, 2013), pp. 111-143.

Anonymous, *A Chronicle of the Carmelites in Persia and the Papal Mission of the XVIIth and XVIIIth Centuries*, vol. 1 (London: Eyre & Spottiswoode, 1939), pp. 1-13.

8. תרומתם של המיסיונרים למחקר והפצת הידע על אפריקה

Andreu Martínez d'Alòs Moner and Leonardo Cohen, "On the Roots of Ethiopian Philology and a 'trilingual' Letter from the Jesuit Mission Period", *Essays in Ethiopian Manuscript Studies. Proceedings of the International Conference Manuscripts and Texts, Languages and Contexts: the Transmission of Knowledge in the Horn of Africa, Hamburg, 17-19 July 2014*, Alessandro Bausi, Alessandro Gori, and Denis Nosnitsin, with assistance from Eugenia Sokolinski (eds.), Wiesbaden: Harrassowitz Verlag, 2015 (Aethiopica Supplement, 4), 181-196.

9. המיסיונרים והכוח הפוליטי: קונגו ואתיופיה

Leonardo Cohen, *The Missionary Strategies of the Jesuits in Ethiopia 1555-1632*. Wiesbaden 2009, 27-49.

Robert Pietek, "Comments on Christianity, the Church and the State in the Kingdom of Kongo", *Studies of the Department of African Languages and Cultures*, 45 (2011) 71-86.

10 תפקידו של המיסיונר כרופא ומרפא.

Leonardo Cohen, "Jesuit Missionaries in Ethiopia: Their Role as Exorcists, Healers and Miracle-Makers (1603-1632)," in *Wälättä Yohanna. Ethiopian Studies in Honour of Joanna Mantel-Niečko on the Occasion of the 50th Year of Her Work at the Institute of Oriental Studies, Warsaw University*, Witold Witakowsky and Laura Łykowska (eds.), (Warsaw: 2006) 79-91.

Megan Vaughan, *Curing their Ills. Colonial Power and African Illness*, Stanford 1991, pp. 55-77.

11. הנצרות הקתולית והשפעתה על שאלות של מגדר בכנסיות מזרחיות.

Heleen Murre-Van den Berg, "Generous Devotion: Women in the Church of the East between 1550 and 1850," *Hugoye: Journal of Syriac Studies* 7/1 (2004): 11-54.

Wendy Laura Belcher, "Sisters Debating the Jesuits: The Role of African Women in Defeating Portuguese Proto-Colonialism in Seventeenth-Century Abyssinia," *Northeast African Studies* 13/1 (2013): 121-166.

12. שאלת התרגום והפצת הספרות של הכנסיות המזרחיות

Leonardo Cohen, "The Jesuit Missionary as Translator (1603-1632)," in Verena Böll et al (eds.), *Ethiopia and the Missions. Historical and Anthropological Insights* (Hamburg: Lit Verlag, 2005), pp. 11-30.

Alastair Hamilton, *The Copts and the West 1439-1822*, pp. 195-228.

12. סיכום.

